

Julkaisufoorumin ohjausryhmän kokospöytäkirja

Aika: 5.2.2024 klo 13.00–16.00

Paikka: Tieteiden talo sali 207 ja Microsoft Teams

Puheenjohtaja:

Professori Petri Karonen (Jyväskylän yliopisto / Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Asiantuntijajäsenet:

Professori Ilkka Arminen (Yhteiskuntatieteet/Helsingin yliopisto)

Opetusneuvos Jukka Haapamäki (opetus- ja kulttuuriministeriö)

Professori Katja Joronen (Lääke- ja terveystieteet/Turun yliopisto)

Kirjaston johtaja Riitta Lähdemäki (FUN Suomen yliopistokirjastojen verkosto) klo 14.30 alkaen

Professori Kaisa Miettinen (Luonnontieteet/Jyväskylän yliopisto)

Professori Anne Mäntynen (Humanistiset tieteet/Helsingin yliopisto)

Professori Heli Peltola (Maatalous- ja metsätieteet/Itä-Suomen yliopisto) klo 15.45 saakka

Vararehtori Taina Pihlajaniemi (Suomen yliopistot UNIFI ry) klo 15.05 alkaen

Johtaja Hanna-Mari Puuska (CSC – Tieteen tietotekniikan keskus) klo 13.24 alkaen

Professori Juha Vaara (Luonnontieteet/Oulun yliopisto)

Tietoasiantuntija Timo Vilén (Kansalliskirjasto)

Sihteeristö:

Tietoasiantuntija Anna-Kaarina Linna (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Asiantuntija Eina Pylvänäinen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Pääsihteerit Janne Pölönen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Poissa:

Ylijohtaja Riitta Maijala (Suomen Akatemia)

Asiantuntija, tiede- ja TKI-politiikka Saara Harjula (Suomen yliopistot UNIFI ry)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.02.

2. Ohjausryhmän esittäytyminen

3. Pöytäkirjan tarkistaminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja on tarkistettu ja toimitettu ohjausryhmälle tiedoksi.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Ilkka Arminen ja Jukka Haapamäki.

4. Ilmoitusasiat

- a. Ohjausryhmän jäsenten yhteystiedot (nimi, sähköposti, organisaatio) on tallennettu TSV:n yhteystietorekisteriin Gruppo-järjestelmään. Rekisterissä säilytetään keskeisten sidosryhmien yhteystietoja. Rekisterin kautta tiedotamme TSV:n toiminnasta sekä lähetämme esimerkiksi tiedotteita ja tapahtumakutsuja. Tietoja säilytetään tietoturvallisesti ja niitä voivat käsitellä ainoastaan ne organisaation

henkilöt, jotka työtehtäviensä hoidossa niitä tarvitsevat. Voit lukea henkilötietojen käsittelyn tavoistamme tarkemmin [tietosuojaselosteestamme](#).

- b. TSV:llä on ollut avoinna Vastuullisen arvioinnin koordinaattorin vakinainen ja Vastuullisen arvioinnin asiantuntijan osa-aikainen tehtävä. Tehtävät liittyvät Vastuullisen tutkijanarvioinnin ohjausryhmän, CoARA:n kansallisen osaston ja työryhmien, sekä EU-rahoitteisen GraspOS-projektin töihin. Työvaliokunta tekee 31.1. päätökset palkattavista henkilöistä, jotka liittyvät Julkaisufoorumin tiimiin helmi-maaliskuun aikana.
- c. CoARA (Coalition for Advancing Research Assessment) hyväksyi 5.12.2024 ehdotuksen [Suomen kansallisen osaston](#) perustamisesta. TSV:n koordinoimassa osastossa on edustettuna 29 CoARA-sopimuksen allekirjoittanutta suomalaista organisaatiota, ja muita organisaatioita pyydetään nimeämään edustajansa. Eri maiden [kansallisia osastoja \(englanniksi\)](#) on CoARAssa 11. CoARA on hyväksynyt lisää temaattisia [työryhmiä \(englanniksi\)](#), joita on nyt yhteensä 13. CoARA General Assembly valitsi 15.12. TSV:n ehdottaman Janne Pölösen [CoARAn johtokuntaan \(englanniksi\)](#).

5. Perehdytys ohjausryhmän ja Julkaisufoorumin toimintaan

Sihteeristö esitteli Julkaisufoorumin taustan, tavoitteet ja arviointiprosessit, sekä ohjausryhmän tehtävät ja aikataulun kaudelle 2024–2027.

- a. Julkaisufoorumin toiminta ja ohjausryhmän aikataulu
- b. Julkaisufoorumi-luokitus yliopistojen rahoitusmallissa
- c. Julkaisufoorumi-luokituksen käyttöohje
- d. Julkaisufoorumin arviointiohje paneeleille
- e. Tietotekniset palvelut
- f. Kansainvälinen yhteistyö
- g. Julkaisufoorumin toiminta- ja kehityssuunnitelma 2023–2027
- h. Julkaisufoorumin toimintasuunnitelma 2024

Keskustelu:

- Yliopistojen rahoitusmallia pohtinut OHRA-työryhmä ei ole ehdottanut Julkaisufoorumi-luokituksen käytön osalta muutoksia seuraavalle sopimuskaudelle. Työryhmässä on kuitenkin tunnustettu tarve aloittaa 2029–2032 sopimuskauden valmistelu hyvissä ajoin.
- Tuotiin myös esille, että on tärkeää huolehtia yliopistojen rahoituksen ennustettavuudesta, esimerkiksi, jos JUFO-luokitukseen olisi tulossa muutoksia.
- Kuultiin, että FinELib-konsortio käyttää JUFO-luokitusta kustantajien pisteyttämiseen. Pisteytystä käytetään neuvotteluissa kustantajien kanssa. Konsortiossa on myös havaittu, että korkeamman JUFO-tason lehtiä käytetään enemmän kuin matalamman tason lehtiä.
- Keskusteltiin ei-kaupallisten tietokantojen, kuten OpenAlex-tietokannan, mahdollisuuksista suurten kaupallisten tietokantojen (Web of Science, Scopus) korvaamiseen ja käyttämiseen kansallisten julkaisukanavaluokitusten kanssa.
- Keskusteltiin saalistajalehdistä ja 0-tason läpinäkyvyydestä. Olisiko mahdollista luokitella saalistajalehdet omaan kategoriaansa? Tällaisen erillisen kategorian ylläpitäminen olisi ongelmallista, pyritään ratkaisemaan lisäämällä 0-tason

läpinäkyvyyttä lisäämällä perusteet 0-tasolle luokitelluille kanaville uudessa JUFO-portaalissa.

- Todettiin, että saalistajalehtiä haastavampi ilmiö on julkaisutoiminnan harmaa alue, eli kirjoittajamaksuilla voittoa tavoittelevat open access -kustantajat. Keskusteltiin, että laatu voi vaihdella suuresti yksittäisen lehdenkin kohdalla. Voidaanko ajatella, että lehti on vain niin hyvä, kuin sen huonoimmat käytännöt? Tällaisen linjan systemaattinen ja tiukka noudattaminen vaikuttaisi suureen määrään lehtiä.

6. Paneelin kokoonpanon täydentäminen

Jaakko Hyvönen on jättäytynyt pois paneelin 6 toiminnasta viime marraskuussa. Hyvönen toimi paneelissa kasvibiologian asiantuntijana ja paneelissa todettiin tarve täydentää paneelin kokoonpanoa vastaavalla asiantuntemuksella. Paneelin täydennysjäseneksi on nyt esitetty intendentti Péter Poczaita (HY).

Ehdotus: Nimitetään Péter Poczai paneelin 6 jäseneksi.

Päätös: Ehdotuksen mukaisesti.

7. Panelistien valintaprosessi kaudelle 2025–2028

Ohjausryhmä päätti 9.12.2022, että nykyisten paneelien toimikausi päättyy 31.12.2024. Uudet paneelit nimitetään vuoden 2024 aikana ja niiden toimikausi on 1.1.2025-31.12.2028. Päätöksen taustalla oli panelistien palaute siitä, ettei tasojen 2 ja 3 uudelleenarvioinnin tulisi olla paneelin tehtävänä ensimmäisen toimivuoden aikana. Tasojen 2 ja 3 uudelleenarviointi toteutetaan seuraavan kerran vuonna 2026, joten se osuu 1.1.2025 aloittavien paneelien toimikauden toiselle vuodelle.

Lisäksi ohjausryhmän päätti 22.11.2023, että sihteeristö tiedustelee ensin nykyisten panelistien kiinnostusta jatkaa paneelissa kaudella 2025–2028. Kaikki, jotka voivat ja haluavat jatkaa paneelissa, valitaan automaattisesti jatkokaudelle ilman, että heidän täytyy ilmoittautua ehdolle uudestaan sähköisen lomakkeen kautta. Kun tiedetään, kuinka paljon ja mihin paneelisiin asiantuntijoita tarvitaan, päätetään, avataanko yleinen avoin haku, vai organisaatioittain ja tutkimusaloittain täsmennetty haku seuroille, organisaatioille ja tutkijoille.

Taulukko 1. Panelistien valintaprosessin aikataulu.

Toimenpide	Taho	Aika
Menettelytavan hyväksyminen	Ohjausryhmä	Marraskuu 2023
Kysely nykyisille panelisteille jatkokaudesta	Sihteeristö	Tammikuu 2024
Ehdotuslomakkeiden toteutus	TSV IT-palvelut	Tammi/Helmikuu 2024
Pyyntökirje ja hakijoiden tiedot	Ohjausryhmä	Helmikuu 2024
Ehdotukset paneelien jäseniksi	Tutkijat ja organisaatiot	1.3.-15.6.2024

Toimenpide	Taho	Aika
Nimityksen valmistelun periaatteet	Ohjausryhmä	Kesäkuu 2024
Ehdotusten käsittely ja esityksen valmistelu	Sihteeristö	Elokuu 2024
Paneelien jäsenten nimittäminen	Ohjausryhmä	Syys/Lokakuu 2024
Paneelien puheenjohtajien kokous	Sihteeristö ja ohjausryhmä	Joulukuu 2024
Paneelien ensimmäiset kokoukset	Sihteeristö	Tammikuu 2025

A. Jatkokaudelle ilmoittautuneet nykyiset paneelien jäsenet

Sihteeristö on tarkistanut nykyisten panelistien jatkokelpoisuuden ja tiedustellut niiltä panelisteilta, jotka voivat jatkaa paneelissa ensi kaudella, kiinnostusta paneelin jäsenenä tai paneelin puheenjohtajana toimimiseen.

Nykyisistä panelisteista 141 on ilmoittanut kiinnostuksensa jatkaa paneelissa kaudella 2025–2028. Lisäksi nykyisistä puheenjohtajista 12 ja varapuheenjohtajista 5 on ilmoittanut kiinnostuksensa toimia puheenjohtajana kaudella 2025–2028. Neljän paneelin kohdalla puheenjohtajuudesta on kiinnostunut muu paneelin jäsen tai useampia muita jäseniä. Kahden paneelin osalta kukaan ei ole ilmoittanut kiinnostuksesta toimia puheenjohtajana.

Sihteeristö on myös kartoittanut kunkin paneelin osalta tieteenalat, joille ei ole ilmoittautunut asiantuntijaa nykyisten panelistien joukosta, ja joiden osalta paneelien kokoonpanoa olisi tarpeen täydentää.

B. Pyyntökirjeet ja hakulomake

Hakulomake: TSV:n verkkosivuille avataan panelistien ehdotuslomake, jonka kautta organisaatiot ja seurat tekevät ehdotuksensa ja tutkijat itse ilmoittautuvat ehdolle paneelien jäseniksi. Ehdotusaika alkaa 1.3. ja päättyy organisaatioilta ja seuroilta 15.5.2024 ja tutkijoilta 15.6.2024.

Pyyntökirjeet: Julkaisufoorumin verkkosivulla julkaistaan tiedote, jossa pyydetään arviointipaneelin jäsenyydestä kiinnostuneita tutkijoita ilmoittautumaan ehdokkaaksi. Lisäksi yliopistojen ja valtion tutkimuslaitosten kirjaamoihin lähetetään tutkimusvararehtorille tai -johtajalle osoitettu pyyntö ehdottaa asiantuntijoita arviointipaneeleihin. Pyyntö voidaan lisäksi välittää UNIFI:n kautta tiedoksi tutkimusvararehtoreille. Myös TSV:n jäsenseurojen ja tiedeakatemioiden yhteyshenkilöille lähetetään pyyntö ehdottaa asiantuntijoita arviointipaneeleihin. Kaikille organisaatioiden ja seurojen ehdottamille tutkijoille lähtee automaattinen sähköpostiviesti, jossa heitä kehoitetaan täyttämään hakulomake. Vain hakulomakkeen täyttäneet tutkijat huomioidaan panelistien valinnassa.

Ehdotus:

- Avataan kohdennettu haku niille tutkimusaloille, joilta poistuu asiantuntija paneelikauden vaihtuessa, sekä niille aloille, joilta paneeleista on kuluvalla kaudella puuttunut asiantuntija.
- Nimitetään kaudelle 2025–2028 paneelien puheenjohtajiksi jatkokaudesta kiinnostuneet nykyiset puheenjohtajat sekä niiden paneelien osalta, joissa nykyinen puheenjohtaja ei ole käytettävissä, jatkokaudesta kiinnostunut varapuheenjohtaja. Vahvistetaan puheenjohtaja muiden paneelien osalta kesäkuun kokouksessa.

Keskustelu:

- Ohjausryhmä näki jatkuvuuden kannalta hyvänä asiana, että moni nykyisistä puheenjohtajista ja varapuheenjohtajista on halukas toimimaan paneelinsa puheenjohtajana ensi kaudella. Ohjausryhmän jäsenet kannattivat heidän nimittämistään paneeliensa puheenjohtajiksi ensi kaudelle.
- Nykyisistä paneelien jäsenistä noin puolet on ilmoittanut halukkuutensa jatkaa paneelissa ensi kaudella, myös tämä tuo sopivasti jatkuvuutta paneeleihin.
- Ohjausryhmä katsoi, että pyyntökirjeissä tulisi kuvata tarkemmin panelistien tehtävät sekä millaista osallistumista paneelityöhön heiltä odotetaan. Pyyntökirjeissä tulee myös kuvata selkeästi panelistien valintaperusteet.
- Panelistien sidonnaisuudet (lehden päätoimittajan tehtävät ja toimituskuntien jäsenyydet) on aiemmin kerätty paneelin aloittaessa työskentelynsä. Keskusteltiin, että sidonnaisuudet olisi hyvä kerätä jo hakulomakkeella.
- Ohjausryhmä kannatti avoimen haun avaamista kohdennetun sijasta, sillä kaikkien paneelien osalta ei ole yhtä selkeää listata paneelista puuttuvaa asiantuntemusta. Lisätään kuitenkin pyyntökirjeisiin tieto aloista, joille asiantuntijoita erityisesti kaivataan.

Päätös:

- Paneelien puheenjohtajien nimittäminen ehdotuksen mukaisesti.
- Avataan avoin haku uusille panelisteille ja lisätään pyyntökirjeisiin tieto aloista, joille asiantuntijoita erityisesti kaivataan.
- Muokataan pyyntökirjeitä ja hakulomaketta keskustelun mukaisesti.

8. Syksyn kokousaikojen sopiminen

Ohjausryhmä kokoontuu syksyllä 2024 kaksi kertaa, syys-lokakuun vaihteessa ja joulukuun alussa. Ohjausryhmän jäseniltä on tiedusteltu sopivia ajankohtia Doodle-kyselyllä. Sovittiin syksyn ensimmäisen kokouksen ajankohdaksi maanantai 30.9. klo 13.00–16.00 ja toisen kokouksen ajankohdaksi maanantai 9.12. klo 13.00–16.00.

9. Muut asiat

Ei muita asioita.

10. Seuraava kokous

Seuraava kokous on sovittu ma 3.6.2024 klo 13.00–16.00. Osallistuminen Tieteiden talolla tai etänä.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.52.

**Tieteellisten seurain
valtuuskunta**

Toimeksi saaneena,

Elina Pylvänäinen
Asiantuntija, Julkaisufoorumi
Tieteellisten seurain valtuuskunta
Kirkkokatu 6, 00170 Helsinki
puh. +358 44 745 6514
elina.pylvanainen(at)tsv.fi